

A day in the train to life

Opis: *A day on the train to life* stanowi pakiet scenariuszy zajęć profilaktycznych adresowanych do młodzieży i młodych dorosłych opartych o wydarzenia:

- *Blizny. Czytanie performatywne. Galeria Anty Modern Slavery.*

- *Anty Modern Slavery Art Day*

- *Warsaw Eats Slaves. Interwencja performatywna*

- *Anty Modern Slavery „Jaguary” wyk. ZERO*

Zajęcia profilaktyczne łączą i uzupełniają ww. wydarzenia, łącząc obraz, tekst i dźwięk, ich celem jest przełożenie wydarzeń artystycznych na profesjonalny wymiar profilaktyczny i psychoedukacyjny – do realizacji w ramach uniwersalnej profilaktyki problemowej.

Cele merytoryczne: podniesienie świadomości i wiedzy na temat pracy przymusowej, wzmocnienie kompetencji młodych ludzi ograniczających uleganie manipulacji i zniewoleniu, praca na wartościach; są to także założone spodziewane rezultaty.

Założenia merytoryczne opierają się na aktualnej wiedzy naukowej (patrz literatura: Gaś, Szymańska, Ostrowska, Ostaszewski i in.,) która:

- pokazuje aktualne zagrożenia dla bezpieczeństwa psychofizycznego młodych ludzi
- potwierdza (zrealizowanymi badaniami), że nie wystarczy wzmacniać kompetencje czyli konkretne umiejętności młodych ludzi (np. umiejętność odmawiania, asertywność..), należy równolegle budować, wzmacniać i osadzać hierarchię wartości, które to oba działania łącznie stanowią istotny czynnik chroniący w obszarach wywierania presji i wchodzenia młodych ludzi w zachowania ryzykowne; pozostałe czynniki - jak więzi społeczne i relacje – nieodmiennie mają silny wpływ (tak chroniący jak i może się zdarzyć, że zagrażający)

Realizatorzy: realizatorami scenariuszy zajęć profilaktycznych mogą być osoby pracujące z młodzieżą i młodymi dorosłymi; w celu popularyzacji tematyki warto rozważyć przygotowanie szkolnych specjalistów w szkołach średnich, ośrodkach socjoterapeutycznych, placówkach socjalizacyjnych, zakładach wychowawczych i poprawczych – poprzez ich udział w szkoleniu (ok. 2-3 godzinnym, w formie zdalnej)

Scenariusz powstał w ramach projektu Galeria Anty Modern Slavery.

Projekt realizowany z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego z Funduszy EOG.

realizowanym przez Fundację La Strada przygotowującym ich do przeprowadzenia zajęć profilaktycznych w swoich szkołach/placówkach.

Pakiem podstawowych materiałów dla realizatora jest: dostęp do ww. wydarzeń (*Blizny*, *Interwencja performatywna*, *Jaguary*), krótkie nagranie z przesłaniami od artystów (osoby znaczące), plakaty (Art. Day) i scenariusze zajęć profilaktycznych.

Pomoce do zajęć: ekran/rzutnik/tablica multiaktywna (*Blizny*, *Interwencja performatywna*, *Jaguary*), ściana z umieszczonymi dużymi plakatami (Art. Day), kartki, flipchart, markery, zakreślacze lub kredki

Czas trwania zajęć: każdy scenariusz zajęć profilaktycznych - 1 godzina lekcyjna

Wprowadzenie: idea zajęć sprowadza się do zaproszenia młodych ludzi – uczestników zajęć, aby wyobrazili sobie, że dostali bilety na podróż pewnym pociągiem, do którego teraz wszyscy wsiadają, ludzie w przedziałach spotykają się ze sobą, rozmawiają o różnych sprawach, po drodze są różne stacje/przystanki. Wprowadzona teatralność nawiązuje do artystycznej formy projektu. Kolejne stacje odnoszą się do poszczególnych wydarzeń, na każdej z nich uczestnicy zdobywają istotną wiedzę oraz wzmacniają swojej osobiste kompetencje i umiejętności, w szczególności w obszarze rozumienia istoty pracy przymusowej i powiązanych mechanizmów ekonomicznych/psychospołecznych, rozpoznawania i obrony swoich wartości, ochrony przed manipulacją, rozumienia mechanizmów manipulacji, wzmacniania umiejętności i gotowości do poszukiwania pomocy.

Lieratura:

Ostaszewski, K., Okulicz-Kozaryn, K., Sochocki, J.M., Sokołowska, M., Szymańska, J. (2016). *Jak zadbać o jakość w profilaktyce. System Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego*. Warszawa: Fundacja ETOH.

Ostrowska, K. (1998). *W poszukiwaniu wartości*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.

Szymańska, J. (2015). *Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki*. Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.

seria: Monografie WSEI (eBook):

Gaś, Zb., B. (red. naukowa). (2019). *Profilaktyka zachowań ryzykownych w teorii i praktyce*. Lublin: Wyd. Wyższa szkoła Ekonomii i Innowacji.

Gaś, Zb., B. (red. naukowa). (2018). *Psychoprofilaktyka w świecie zagubionych wartości*.

Scenariusz powstał w ramach projektu Galeria Anty Modern Slavery.

Projekt realizowany z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego z Funduszy EOG.

Lublin: Wyd. Wyższa szkoła Ekonomii i Innowacji.

Gaś, Zb., B. (red. naukowa). (2017). *Profilaktyka szkolna wobec wyzwań współczesności – koncepcje, badania, propozycje rozwiązań*. Lublin: Wyd. Wyższa szkoła Ekonomii i Innowacji.

Gaś, Zb., B. (red. naukowa). (2016). *Nowe wyzwania profilaktyki*. Lublin: Wyd. Wyższa szkoła Ekonomii i Innowacji.

Scenariusz profilaktyczny **STACJA AUTONOMIA** do wydarzenia *Warsaw Eats Slaves. Interwencja performatywna*

Przebieg zajęć:

Powitanie, przedstawienie się prowadzącego/prowadzących, wprowadzenie do tematu

Zaproszenie uczestników zajęć:

Dziś chcę/chcemy Was zaprosić do podróży wyjątkowym pociągiem. Wyobraźcie sobie, że dostaliście bilety na podróż pewnym pociągiem, wyglądają bardzo ciekawie. Niewiele wiecie, ale zagadkowość tej podróży i obietnica niezapomnianych wrażeń pociąga, zachęca... Więc wsiadacie do pociągu, w przedziałach spotykacie różnych ludzi, rozmawiacie, a po drodze mijacie różne stacje/przystanki.

*Przed nami jeszcze ostatni etap podróży, na jego końcu jest **STACJA AUTONOMIA** do której zmierzamy*

Prowadzący wyświetla **WARSAW EATS SLAVES – interwencja performatywna**

Ćw. Sąd

W trakcie wyświetlania **WARSAW EATS SLAVES - Interwencji performatywnej** prowadzący zadaje pytania do grupy:

Kto z was tak uważa, też ma takie zdanie – niech przejdzie na tę stronę sali, kto uważa odwrotnie na tamtą stronę, kto nie ma zdania pozostaje na środku przed ekranem

Uczniowie aktywnie uczestniczą jednocześnie w oglądaniu Interwencji performatywnej i wyrażają swoje spontaniczne zdanie.

Ćw. Moim zdaniem ...

Scenariusz powstał w ramach projektu Galeria Anty Modern Slavery.

Projekt realizowany z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego z Funduszy EOG.

Prowadzący proponuje, aby uczniowie zgłaszali swój pomysł do kontynuowania, uczestniczenia w Interwencji performatywnej, chętni uczniowie wychodzą przed grupę i aktywnie wyrażają swoją opinię – w formie wzorowanej na nagraniu

Prowadzący moderuje, aby za bardzo nie odbiegali od tematu

Dyskusja uczestnicząca:

Pytania do grupy (jeśli nie padły wcześniej):

- Co oznacza istnienie pracy przymusowej?
- Dlaczego wszyscy korzystamy z pracy przymusowej?
- Dlaczego nie chcemy wiedzieć, że tak jest?
- Co to oznacza dla ofiar pracy przymusowej?
- Co oznacza dla nas?
- Co gdyby zalegalizować współczesne niewolnictwo?

Prowadzący przypomina *Blizny*, „*Jaguary*”, przesłania plakatów z *Art Day* – odwołuje się do wypracowanych przez uczestników refleksji, zapisanych myśli na flipchartach.

Ćw. Burza mózgów: swobodne odpowiedzi uczestników:

1. Jaką wiedzę trzeba posiadać, aby nie stać się pracownikiem przymusowym?
2. Jakie są do tego potrzebne umiejętności? Które kompetencje są potrzebne?
3. Jakie relacje pomogą?
4. Jakie/które wartości chronią?
5. Gdzie można szukać pomocy w razie potrzeby?

Wspólna lista podsumowująca na flipcharcie.

Ćw. Autorefleksja grupowa uczestników:

- co można zrobić żeby wyrazić swoją niezgodę?
- czy wiemy gdzie i jak bezpiecznie szukać pracy?
- czy wiemy, gdzie szukać pomocy?
- co pomoże zachować autonomię?

Scenariusz powstał w ramach projektu Galeria Anty Modern Slavery.

Projekt realizowany z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego z Funduszy EOG.

Ćw. Autorefleksja indywidualna: MÓJ PIĘCIOPAK AKTYWNEJ NIEZGODY NA WSPÓŁCZESNE NIEWOLNICTWO

Które obszary powinnam/powinienem wzmocnić u siebie/rozwijać w sobie:

1. Jaką wiedzę powinnam/powinienem posiadać?
2. Jakie są mi potrzebne umiejętności? Które kompetencje chcę rozwinąć?
3. Jakie relacje mi pomogą/z kim?
4. Czy znam swoje wartości, które mnie ochronią?
5. Gdzie poszukam pomocy w razie potrzeby?

To był nasz końcowy przystanek - **STACJA AUTONOMIA** albo raczej **STACJA MOJA AUTONOMIA**

Prowadzący dziękuje wszystkim za aktywny udział w zajęciach.

Autorka scenariusza: Bożena Gwizdek

Scenariusz powstał w ramach projektu Galeria Anty Modern Slavery.

Projekt realizowany z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego z Funduszy EOG.

Iceland
Liechtenstein
Norway **Active
citizens fund**